

הדוור

רוסיה

חי פעם זוג איכרים. לא עשירים ולא עניים, לא צעירים ולא זקנים. היה להם גם בן, אבל הוא יצא לארץ אחרת, התגייס לצבא. אבא ואמא כל הזמן חיכו לידיעה ממנו, התגעגעו אליו מאוד. האישה כל בוקר יצאה למרפסת, הסתכלה על הדרך, אבל הדוור עבר ליד הבית ורק ביד נפנף לסמן שאין מכתב וצעד הלאה נתמך במקלו. עבר האביב, הקיץ הגיע לסופו ומכתב מהבן עדיין לא מגיע. יום אחד אמא עמדה עד הצהריים על המרפסת והדוור בכלל לא עבר. "אולי חלה, ואולי שום מכתב לא הגיע לכפר" אמרה לעצמה. ובערב מישהו דפק בדלת. על הסף עמד אדם זר. בצדו תרמיל של דוור וביד הוא

החזיק מכתב מהבן שמברך את הוריו, כותב שהשרות לא קשה ואוכל טוב. איך ששמחו בעלי הבית. הושיבו את הדוור והתחילו לכבד אותו בכל מה שהיה בבית. "ואיפה הדוור הקודם?" שואלים. "הוא הפסיק ללכת בדרכים. אומר שיתחיל לחיות אצל בתו הנשואה, לגדל נכדים. זמן לתת לרגליים לנוח." "ואתה" ממשיכה לשאול בעלת הבית "כבר מזמן עובד כדוור? עוד אף פעם לא ראינו אותך." "אני מהכפר שמונח מעבר לדרך, על חוף הנהר. אני מדוור מהיום." "ומה עשית עד עכשיו?" "היה לי משק כמו שלכם" עונה הדוור החדש "משק מסודר, בית, רפת וחלקת אדמה. כל זה ירשתי מאבא, לא מזמן קברתי אותו. וגם אמא נפטרה. רציתי להתחתן, מצאתי גם בחורה מתאימה אבל קרה לי אסון. בסוף האביב באה סערה

שם כסף – אינני יודע. בכל אופן אבא וסבא לא לקחו משם דבר. להפך, עוד מדי פעם הוסיפו מה שרק יכלו. בוודאי אוצר גדול לא היה שם, אבל מספיק כדי להעמיד את המשק על הרגליים."

בעל הבית שמע את הסיפור עד המקום הזה, קם מהכסא והתחיל להתהלך בחדר, ובעלת הבית כמעט בכתה על הצרות של הזר.

"אז התאבלתי על האפר, הצטערתי על השדה הדפוק והלכתי אל הערבה. ואז ראיתי – האסון שלי הגיע עד סופו. מי הנהר התרוממו, שטפו את עיקול הנהר איפה שהערבה עמדה, הפילו אותה וסחבו בזרם. וכך נשארתי ללא כלום. שכרתי את עצמי כדוור. ובלילה אני נשאר אצל אנשים טובים שאליהם אני מגיע בערב. אינני מביט קדימה, אינני מנחש מה יהיה אתי. מה שיהיה – יהיה."

"תלון אצלנו" אמרה בעלת הבית והציעה

שאפילו זקני הכפר לא זכרו כזו. ברק הכה, החציר בגורן נדלק ואחר כך הלהבות עברו אל הבית. לא הצלחתי להציל דבר. נשרפה כל הסככה עם הבקר ועם כל מה שהיה בה."

בעלי הבית מנענעים בראשם, גם הם זוכרים את הסערה.

"אני חסר מזל" ממשיך הדוור "הסערה הביאה גם ברד. הברד עבר בפס צר, בדיוק איפה שהשדה שלי מונח והשכיב את כל החיטה על הארץ, ערבב עם האדמה. הייתי יכול עוד לתקן את המצב, לשקם את המשק. היה במה. אך אם למישהו לא הולך, אז לא הולך עד הסוף. אתם אולי לא תאמינו, אבל אני מדבר אמת. שם איפה שהגן שלנו יורד אל הנהר עמד עץ ערבה ישן. כל המשפחה הכירה אותו, עוד מסבא וסבא-רבא זכרנו אותו. כי בעץ הייתה ניקרה ובנקרה שמו כספים ליום צרה שחורה. מי היה הראשון שהתחיל לשים

עבורו ספסל רחב.

הדוור העייף נרדם מיד.

בעל הבית אמר לאשתו לצאת מהבית,

יצא אחריה בעצמו ואמר בקול נמוך "בדרך

כלל אני מספר לך הכל, אך הפעם

הסתרתני. את זוכרת שאחרי הסערה

הלכתי להוציא עצים ישנים מהנהר. ייבשתי

ופוררתי עצים להסקה. ומסתבר שמצאתי

את הערבה של הדוור. כי בנקרה מצאתי

חבילה עם כסף, ובה מטבעות שונים, גם

ישנים וגם חדשים. בלי לומר לך שמרתי

את הכסף, חשבתי לתת אותו לבננו

כשיחזור מהשרות.

האישה מיד הרימה ידיים.

"אז למה לא סיפרת לדוור? יכולת לשמח

אותו!"

"רציתי להתייעץ אתך קודם. שתקתי

ועכשיו אני מתבייש להודות. אז חשבתי כך

– נשים את הכסף לתוך כיסן גדול וניתן לו

את הכיסן בבוקר לדרך."

בעלת הבית עשתה בדיוק כך. לא ישנה

כל הלילה, לשה בצק ובבוקר הכיסנים היו

כבר אפויים. כיסן אחד, הגדול והיפה

ביותר, שמה הצדה. הדוור התעורר והם

הזמינו אותו לאכול ואחר כך נתנו לו את

הכיסן.

הדוור הלך לדואר להביא מכתבים

חדשים ומולו הלכו שניים – סוחרים לא

סוחרים, אנשי שוק. בירכו זה את זה והם

מתבדחים ושואלים שאולי יש לו דבר מה

למכור להם. והדוור אומר:

"דווקא כן, אמכור. יש לי כאן כיסן

בתרמיל. אני כבר שבע וקצת כסף יועיל לי.

אנשי השוק קנו אצלו את הכיסן והלכו.

ובדרך הגיעו בדיוק לאותו הבית שבו לן

הדוור. שמעו שבעל הבית רוצה למכור

עגל.

כשנכנסו בעלת הבית הזמינה אותם

לאכול כיסנים שלה. והם מסרבים:

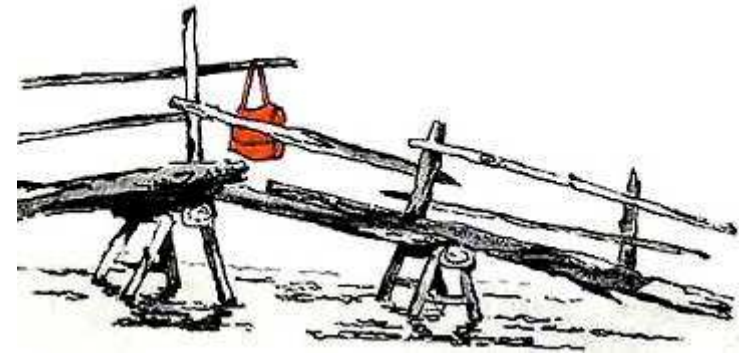
"בדיוק כיסן כזה יש לנו. קנינו אותו בדרך

הכסף לתוך התרמיל הריק.
רק עלה השחר והדוור קם, לקח את
התרמיל ובשקט יצא מהבית. לא רצה
להטריד, חשש ששוב יתחילו להאכיל אותו.
ממש לפני המרפסת עמד עץ תפוח ועליו
פרי כזה בשל, עסיסי, אדום. התחשק
לדוור לקחת כמה תפוחים לדרך. שם את
התרמיל על סקוס העץ ובעצמו הרים יד
לצמרת העץ, שם התפוחים בשלים יותר.
אבל אז שמע חריקת דלת. זה אולי בעל
הבית שיצא החוצה.

"מה אני עושה?" נבהל הדוור "בגן זר
אני גונב תפוחים כמו נער שובב!"
עזב את העץ והתחיל לברוח. את
התרמיל השאיר על סקוס.

בעל הבית ראה את התרמיל ונאנח
קשה. "הנה המסכן חסר מזל. אבל אין
דבר. הוא צריך לעבור את הגשר. הוא יילך
בדרך ואני בשביל מקצר ארוץ אל הגשר,
אתלה את התרמיל על המעקה. שם הוא

אצל הדוור." וישמו את הכיסן על השולחן.
בעלת הבית התאפקה מלצעוק. גם בעל
הבית שתק. הוא קרץ לאשתו והוביל את
הסוחרים לרפת, להראות להם את העגל.
והיא מיד החליפה את הכיסן.
הסוחרים גמרו את העסקה, אכלו את
הכיסן בלי להרגיש שהוחלף והלכו הלאה.
את העגל הובילו אתם.

בעלת הבית לא נרגעה. למחרת או
הביטה בחלון או יוצאת למרפסת. לא
מחכה למכתב אלא מחכה לדוור. וכשהגיע,
הזמינה אותו הביתה.
שוב הוא לן אצלם. ובעל הבית שם לו את

"למי שאין מזל" אמר לאשתו "אף אחד לא יכול לעזור. ניסיתי הכל ולא הצלחתי." והאישה השיבה "לא בעלי, לא ניסית את הכל. ניסית להערים, עשית תעלולים והיושרה הולכת בדרך ישרה ומביטה ישר בפנים. הנה מה שתעשה – כשהדוור יבוא ספר לו את כל האמת ושים לו את הכסף בידיים." "אכן כך אעשה" אמר בעל הבית.

*

וזה סוף הסיפור. ואם תזדמנו בסביבה שלנו, בואו להתארח אצל בעלי הבית האלה. הם חיים שם טוב מאוד. הבן חזר משרות בצבא ועוזר בעבודה. ובמעלה הנהר, אחרי ההר, תפגשו את הדוור. אלא שהוא כבר לא דוור. השתקם הודות לחסכונות הסבים שלו ומנהל משק טוב.

ימצא אותו." הוא רץ, תלה את התרמיל ובעצמו הסתתר בין השיחים. הדוור הגיע לגשר ונעמד שם. הביט סביב, בוקר כזה בהיר, טל נוצץ על העשב, ציפורים מלמדות את הגוזלים שלהן לעוף. עומד הדוור וחושב: "למה לחשוב שאני חסר מזל. איזו אומללות זו אם הידיים שלמות, רגליים נושאות אותי ועיניים רואות את העולם. הרי הברק יכול היה לסנוור אותי, האש יכולה שרוף את עיניי. אז גם לא הייתי יכול להיות דוור. האם הייתי יכול לעבור את הגשר כמו עיוור? אז הבה ואנסה!" הוא עצם את עיניו והלך על הגשר הרעוע. רק כשהרגיש בצד שני אדמה יציבה תחת רגליו פתח את העיניים ובלי להביט הצדה המשיך ללכת. בעל הבית לקח את התרמיל וחזר הביתה.